

УДК 159.9

Н. В. Осташа, Н.А. Буняк докт. психол. наук, проф.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ СПІЛКУВАННЯ ЛЮДЕЙ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

N.V. Ostasha, N.A. Bunyak, Dr. Prof.

SOCIO-PSYCHOLOGICAL DETERMINANTS OF HUMAN COMMUNICATION IN SOCIAL NETWORKS

Спілкування є невід'ємною складовою життєдіяльності кожної особистості, завдяки йому відбувається становлення та повноцінний психічний розвиток.

Уся система ставлення людини до інших людей реалізується у спілкуванні. Поняття “спілкування”, є одним із центральних у системі психологічного знання: соціальна функція спілкування полягає в тому, що воно виступає засобом передання суспільного досвіду, його специфіка визначається тим, що в процесі спілкування суб'єктивний світ однієї людини розкривається для іншої, відбувається взаємний обмін діяльністю, інтересами, почуттям та ін. У спілкуванні, людина формується і самовизначається, виявляючи свої індивідуальні особливості. Результат спілкування – налагодження певних стосунків з іншими людьми. Спілкування координує спільні дії людей і задовольняє потребу в психологічному контакті. Потреба у спілкуванні є однією з первинних потреб людини. Воно розвивається від простих форм (потреба в емоційному контакті), до більш складних (співробітництво, інтимно-особистісне спілкування). У спілкуванні відбувається збагачення діяльності, розвиваються й утворюються нові зв'язки та стосунки між людьми.

За допомогою спілкування, людина здійснює різні функції: контактну, інформаційну, спонукальну, координаційну, амотивну, впливу.

На сучасному етапі розвитку сучасних інформаційних технологій, активно використовується новий вид спілкування, а саме віртуальне спілкування засобами всесвітньої мережі Інтернет. Спілкування в Інтернеті має певні особливості, а саме:

- 1) спілкування, опосередковане комп'ютером, відбувається анонімно.
- 2) втрачають своє значення невербальні засоби спілкування.
- 3) спілкуючись в Інтернеті, можна створювати будь-який образ, виглядати ким завгодно, бо немає обмежень, характерних для матеріального світу.

Крім величезного, безумовно позитивного, ефекту спілкування в Інтернеті, спеціалісти виділяють і такі тривожні тенденції:

- надмірне захоплення “віртуальним простором” призводить до відриву від реального життя та зменшення життєвого досвіду;
- молоді люди мають практично безконтрольний доступ до величезної кількості матеріалів, що мають антигромадський, антигуманний і порнографічний характер;
- деякі люди, що не мають стійкої волі, стають Інтернет-залежними. Внаслідок цього формується новий тип особистості з техногенним мисленням, який спілкування з людьми замінює спілкуванням з комп'ютером.

Становлення соціальних мереж, основні положення та принципи їх використання, вивчаються закордонними науковцями. Серед вітчизняних науковців, які зацікавлені вивченням мережевого розвитку суспільства, займаються Р. Абдєєв, С. Афанасьєв, А. Біккулов, В. Біанкі, С. Бікбаєва С. Дука, С. Дятлов, В. Іванов.